Valtuustoaloite: Proteesinkäyttäjien vastuuhenkilön nimeäminen ja pitkäaikainen hyvinvoinnin seuranta Pirkanmaalla

Proteesin saaminen ei saa olla hoitopolun päätepiste. Proteesinkäyttäjän toimintakyky, tyngän kunto, kehon kuormitus ja alaraajaproteesin osalta kävelytekniikka muuttuvat ajan myötä, minkä vuoksi hyvinvoinnin ja toimintakyvyn seurannan tulee jatkua myös proteesin luovutuksen jälkeen.

Tällä hetkellä proteesinkäyttäjän seuranta voi käytännössä vähentyä merkittävästi proteesin saamisen jälkeen. Erityisesti uudet käyttäjät tarvitsevat tukea proteesiin sopeutumisessa ja esimerkiksi oikeanlaisen kävelytekniikan omaksumisessa, mutta myös pitkään proteesia käyttäneiden tarpeet muuttuvat iän, terveydentilan ja elämäntilanteen mukana.

Seurannan puute voi johtaa siihen, että ongelmiin puututaan vasta niiden vaikeuduttua. Proteesin sopivuuteen liittyvät ongelmat voivat aiheuttaa kipua, ihovaurioita, tuki- ja liikuntaelimistön kuormittumista ja toimintakyvyn heikkenemistä.

Pirkanmaan hyvinvointialueelle tulisi tämän vuoksi luoda proteesinkäyttäjien pitkäaikainen seurantamalli sekä nimetä käyttäjille vastuuhenkilö tai selkeä vastuutaho. Seurannassa arvioitaisiin yksilöllisen tarpeen mukaan proteesin toimivuutta ja sopivuutta, tyngän kuntoa, liikkumista sekä käyttäjän toimintakykyä ja hyvinvointia.

Vastuuhenkilö toimisi proteesinkäyttäjän ensisijaisena yhteyspisteenä ja koordinoisi tarvittaessa yhteistyötä apuvälinepalvelujen, kuntoutuksen, terveydenhuollon, sosiaalipalvelujen ja proteesipajojen välillä. Samalla käyttäjille ja proteesipajoille tulisi tarjota matalan kynnyksen yhteydenottokanava tilanteisiin, joissa käyttäjän toimintakyvyssä tai proteesin toimivuudessa havaitaan muutoksia.

Pitkäaikainen seuranta on sekä inhimillisesti että taloudellisesti perusteltua. Ongelmien varhainen tunnistaminen tukee itsenäistä selviytymistä ja työ- ja toimintakykyä sekä voi ehkäistä raskaampien ja kalliimpien sosiaali- ja terveyspalvelujen tarvetta.

Proteesi on enemmän kuin apuväline. Se on olennainen osa ihmisen toimintakykyä, itsenäisyyttä ja mahdollisuutta elää täysipainoista arkea. Siksi proteesin toimivuuden lisäksi on huolehdittava pitkäjänteisesti myös sitä käyttävän ihmisen hyvinvoinnista.

Me allekirjoittaneet aluevaltuutetut esitämme, että Pirkanmaan hyvinvointialue:

1. ottaa käyttöön proteesinkäyttäjien pitkäaikaisen ja yksilölliseen tarpeeseen perustuvan hyvinvoinnin ja toimintakyvyn seurantamallin osana hoito- ja palvelupolkua,
2. nimeää proteesinkäyttäjille vastuuhenkilön tai selkeästi määritellyn vastuutahon,
3. mahdollistaa proteesinkäyttäjille ja heidän kanssaan työskenteleville ammattilaisille matalan kynnyksen yhteydenoton asiantuntijaan sekä
4. ottaa proteesinkäyttäjät, järjestöt ja alan ammattilaiset mukaan toimintamallin suunnitteluun.

2.11.2026

Sosialidemokraattinen aluevaltuustoryhmä

Muut allekirjoittaneet:

Rainer Zeitlin (kok.)

Mikko Aaltonen (vas.)